

Frågor till Regionpolitiker i Region Västra Götaland inför valet hösten 2022

1. För över 100 år sedan (1913) blev Sverige genom ett riksdagsbeslut först i världen med att införa en pensionsförsäkring som i stort sett omfattade hela befolkningen. Systemet har efter hand reformerats utifrån förändrade förutsättningar och med en klar ambition att den allmänna pensionen ska motsvara ca 60% av lönen.

Under 1990-talet reformerades systemet i linje med en proposition (prop.1993/94:250). Förändringen kan sammanfattningsvis beskrivas som att de ekonomiska och demografiska riskerna flyttades från statskassan till individen.

Hela den politiska processen som föregick reformen vilade på förvissningen, förutsättningen och löftet att det nya allmänna pensionssystemet skulle ge lika eller bättre kompensationsgrad än det gamla på 60% av tidigare lön.

För att värna och vårda pensionsöverenskommelsen tillsattes en pensionsgrupp med företrädare för de riksdagspartier som stod bakom uppgörelsen. Samtidigt som det är en styrka när pensionsgruppen är enig om nödvändiga åtgärder så kan enskilda medlemmar blockera ändringsförslag och därmed motverka en demokratisk debatt i Sveriges riksdag och i media om pensionerna.

För pensionärer som är födda efter mitten av 1940-talet har den allmänna pensionen minskat så att kompensationsgraden sjunkit till under 50% av lönen. Enligt Pensionsmyndighetens prognoser ligger nu kompensationsgraden för en person som är född runt år 1960 på ca 47% av lönen. För en person som är född år 2000 kommer den att vara mindre än 40%.

FRÅGA: Hur avser Ni i XXX-partiet agera för att hantera ovan beskrivna utveckling av den allmänna pensionen?

2. Begreppet "Vårdplatser" definieras som "fullt utrustade och bemannade" möjligheter att vårda patienter.

I Sverige har vi nu ca 21 000 vårdplatser vilket räknat per capita är lägst inom EU. Sedan 2014 har antalet minskat med ca 5000. Redan innan pandemin stod 113 000 personer på väntelista till operation och åtgärd inom specialistvården.

Samtidigt står det ett antal outnyttjade sängplatser och stängda vårdavdelningar på sjukhusen inom Region Västra Götaland som drar kapitalkostnader som bara försvinner.

Fråga: Hur ser Er plan ut för att regionen ska få möjlighet att rekrytera tillräckligt med personal av relevanta personalkategorier i syfte att åtgärda ovan nämnda brister?

3. Den väntetid som uppstår för patienter i vårdkö kostar, förutom i patientens lidande, pengar i form av sjukskrivningar: karensdagar samt lägre ersättning än arbetsinkomst (sjuklön eller sjukpenning) för den enskilde patienten. För arbetsgivarna uppstår kostnader i form av arbetsgivarinträde de första 2 veckornas sjukskrivning. Kanske den största kostnaden utgörs av det produktionsbortfall som blir följden av en utdragen sjukfrånvaro.

Fråga: Vilka åtgärder ser Ni i XXX-partiet som nödvändiga för att hantera den totala samhällskostnaden inom Västra Götalands utbredningsområde, på grund av aktuella vårdköer?

4. Tandhälsan hos äldre har blivit bättre så att även äldre personer i högre grad behåller sina egna tänder. Tidigare ersattes i större utsträckning egna tänder med avtagbara proteser.

Paradoxalt nog blir detta ett problem när den äldre personen drabbas av någon sjukdom som gör att allmäntillståndet försämras. Då leder det snabbt till försämrad munhälsa och flera kariesangrepp, ofta på rot-ytor som inte är täckta av emalj.

Vi anser att äldres munhälsa och tandvård måste uppmärksammas genom utbildning av personal inom hemtjänst, sjukvård och omvårdnad.

Även de äldre som inte bor i någon form av omsorgsboende måste få ekonomisk möjlighet att själva bevaka sin munhälsa och tandvård för att förebygga ett försämrat allmäntillstånd.

Fråga: Vad vill Ni i XXX-partiet gör för att värna och förstärka äldres tandhälsa?